

Отже, результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про те, що нині державне регулювання наукової діяльності в Україні потребує суттєвого коригування з урахуванням позитивного досвіду провідних країн світу. Зокрема, у напрямах: скорочення державного фінансування на користь приватного сектору, перегляду пріоритетного спрямування наукової діяльності, розвитку міжнародної мобільності науковців, пошуку альтернативних, відмінних від державних, джерел фінансування наукової діяльності. На законодавчому рівні доцільно передбачити застосування заходів прямої та непрямої фінансової підтримки наукової діяльності, як на державному, так і на місцевому рівнях.

Насамкінець зауважимо, що питання зарубіжного досвіду державного регулювання наукової діяльності потребують подальших наукових досліджень, зокрема, у напрямі вивчення світового досвіду щодо міжнародної мобільності науковців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Wang L., Wang X., Piro F.N., & Philipsen N.J. The effect of competitive public funding on scientific output: A comparison between China and the EU. *Research Evaluation*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1093/reseval/rvaa023> (дата звернення: 03.06.2021).
2. Кропивницький Р.С. Державне регулювання та розвиток наукової діяльності: зарубіжний досвід та можливості для України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 10. С. 135–140.
3. Луценко Т.А. Міжнародний досвід державного регулювання науки та інноваційної діяльності. Теорія та практика державного управління. 2015. № 2. С. 311–316.
4. Мягкова О.В. Закордонний досвід державного регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності. Сучасні питання економіки і права. 2012. № 2. С. 5–13.
5. Данилова I. Зарубіжний досвід державного регулювання наукової сфери: теоретико-методологічні рекомендації для України. *Jurnalul juridic national: teorie si practica*. Кишинів, 2014, грудень. С. 79–85.
6. Дем'яненко М. Особливості фінансування сучасної вітчизняної науки. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1940; problem i finansu-vannya vitchiznyanoji nauki2&catid=64 &Itemid=376 (дата звернення: 03.06.2021).
7. Netz N., Hampel, S., & Aman, V. What effects does international mobility have on scientists' careers? A systematic review. *Research Evaluation*. 2020. № 29 (3). P. 327–351.
8. Христинченко Н.П. Міжнародний досвід організації наукової діяльності на прикладі США та Німеччини. *Наше право*. 2014. № 6. С. 17–21.
9. Chinennaya T., Chebanenko V. Publication activity as an indicator of scientific status. RUDN Journal of Studies in Literature and Journalism. 2020. № 2. P. 386–391.
10. Hauss K. What are the social and scientific benefits of participating at academic conferences? Insights from a survey among doctoral students and postdocs in Germany. *Research Evaluation*. 2020. URL: <https://academic.oup.com/rev/advancearticleabstract/doi/10.1093/reseval/rvaa018/5897675> (дата звернення: 03.06.2021).
11. Неколяк Р.В. Зарубіжний досвід регулювання наукової діяльності. Правова держава. 2017. № 28. С. 470–479.
12. Єгоров Є.С. Програми інноваційного розвитку зарубіжних країн: досвід та досягнення. Актуальні питання інноваційного розвитку. Х.: ФІНН. 2012. № 2. С. 77–83.

REFERENCES

1. Wang, L., Wang, X., Piro, F. N., & Philipsen, N.J. (2020) The effect of competitive public funding on scientific output: A comparison between China and the EU. *Research Evaluation*. URL: <https://doi.org/10.1093/reseval/rvaa023> (Date of Application: 03.06.2021) [in English].
2. Kropyvnyts'kyj, R.S. (2018) Derzhavne rehulyuvannya ta rozvytok naukovoyi diyal'nosti: zarubizhnyy dosvid ta mozhlyvosti dlya Ukrayiny. Investytsiyi: praktyka ta dosvid. "State Regulation

and Development of Scientific Activity: Foreign Experience and Opportunities for Ukraine". Investments: Practice and Experience 10, 135–140 [in Ukrainian].

3. *Lutsenko, T.A.* (2015) Mizhnarodnyy dosvid derzhavnoho rehulyuvannya nauky ta innovatsiynoyi diyal'nosti. "International Experience of State Regulation of Science and Innovation". Theory and Practice of Public Administration 2, 311–316 [in Ukrainian].

4. *Myahkova, O.V.* (2012) Zakordonnyy dosvid derzhavnoho rehulyuvannya naukovo-tehnichnoyi ta innovatsiynoyi diyal'nosti. "Foreign Experience of State Regulation of Scientific, Technical and Innovative Activities". Modern Issues of Economics and Law 2, 5–13 [in Ukrainian].

5. *Danylova, I.* (2014) Zarubizhnyy dosvid derzhavnoho rehulyuvannya naukovoyi sfery: teoretyko-metodolohichni rekomenratsiyi dlya Ukrayiny. "Foreign Experience of State Regulation of the Scientific Sphere: Theoretical and Methodological Recommendations for Ukraine". National Legal Journal: Theory and Practice. Chisinau, December. P. 79–85 [in Ukrainian].

6. *Demyanenko, M.* Osoblyvosti finansuvannya suchasnoyi vitchyznyanoysi nauky. "Features of Financing of Modern Domestic Science". URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1940:problemifinansuvannyavitchyznyanojinauki2&catid=64&Itemid=376 (Date of Application: 03.06.2021) [in Ukrainian].

7. *Netz, N., Hampel, S., & Aman, V.* (2020) What effects does international mobility have on scientists' careers? A systematic review. Research Evaluation 29 (3), 327–351 [in English].

8. *Khrystynchenko, N.P.* (2014) Mizhnarodnyy dosvid orhanizatsiyi naukovoyi diyal'nosti na prykladi SShA ta Nimechchyny. "International Experience in Organizing Scientific Activities on the Example of the United States and Germany". Our Law 6, 17–21 [in Ukrainian].

9. *Chinenaya, T., Chebanenko, V.* (2020) Publication activity as an indicator of scientific status. RUDN Journal of Studies in Literature and Journalism 2, 386–391 [in English].

10. *Hauss, K.* (2020) What are the social and scientific benefits of participating at academic conferences? Insights from a survey among doctoral students and postdocs in Germany. Research Evaluation. URL: <https://academic.oup.com/rev/advancearticleabstract/doi/10.1093/reseval/rvaa018/5897675> (Date of Application: 03.06.2021) [in English].

11. *Nekolyak, R.V.* (2017) Zarubizhnyy dosvid rehulyuvannya naukovoyi diyal'nosti. "Foreign Experience in Regulating Scientific Activity". Constitutional State 28, 470–479 [in Ukrainian].

12. *Yehorov Ye.S.* (2012) Prohramy innovatsiynoho rozvytku zarubizhnykh krayin: dosvid ta dosyahnennya. "Innovative Development Programs of Foreign Countries: Experience and Achievements". Current Issues of Innovative Development. H.: FINN. No 2. P. 77–83 [in Ukrainian].

UDC 347.73:316.422

Tryhubenko Maryna,
Cand. Sci. (Law),
Co-Chief of the Department
of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-7646-3595

FOREIGN EXPERIENCE OF LEGAL SUPPORT OF STATE REGULATION OF SCIENTIFIC ACTIVITY

Research article examines the foreign experience of state regulation of scientific activity on the example of China, USA, Poland, France, Germany.

It is established that almost all European countries systematically increase funding for research costs. Moreover, public funding for science was reduced in favor of the business sector in almost all countries.

It was found out that in general the world experience provides the following main ways of financing science and research: financing from the state budget; private

© Tryhubenko Maryna, 2021

sector financing; funding with the help of philanthropists; use of international assistance or from several sources at once. Another source of income for research institutes can be self-financing, i.e. through the provision of paid services by research institutes or from the sale of products of their activities, research and development.

Among the positive aspects of foreign experience of state regulation of scientific activity are: reduction of public funding in favor of the private sector, widespread use and development of international mobility of scientists and international cooperation, priority orientation of scientific activity to the needs of practical areas. Interesting and important is the foreign experience of countries where the education and science systems and the corporate sector are interconnected, forming a holistic institutional entity working on the same issues. Universities in this system are always ahead, with their research warning corporations about possible problems and most importantly prepare in advance the staff that can solve these problems. It is this approach to the organization of activities that ensures the effective interaction of universities with the corporate sector to obtain performance indicators.

It was found out that scientists from countries that are leaders in terms of scientific development, in their research focus on the needs of the corporate sphere, which contributes to the interest of the corporate sector in funding science.

Given these conclusions, it is suggested to borrow the relevant foreign experience. Emphasis is placed on the expediency of simultaneous application of direct (multilevel budget funding, grants, subsidies, interest-free loans, etc.) and indirect financial support for research (system of benefits, tax rebates, tax holidays for the private sector involved in research funding).

Keywords: foreign experience, state regulation, scientific activity, scientific sphere, state regulation of domestic science.

Отримано 07.06.2021